

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 3.

V Ljubljani 1. marca 1891.

Leto XI.

Cérkvica.

Na strmej gòri cérkvica
Stoji od davnih lét,
Z goré visoke béla se
Ozira v nizki svét.

In predno zjutraj pokne zor,
V temôto zazvoné
Zvonóvi béle cérkvice,
Marijo da časté.

A kadar solnčna zlata luč
Na vrhu je nebá,
Zamáje v stolpu čisti bron
Na kraja se obá.

Zapoje zopet zvon glasnó,
Da čuje se okrog,
Mariji, angelskeje gospé,
Odméva hrib in log.

In kadar solnee pred nočjó
Utone za goró,
Večérno pesen v cérkvici
Zvonóvi zapojó.

Začuje kmétič bistrí zvon,
Pobožno govori:
Marija, mati milosti,
Česčéna bodi ti!

Takó po trikrat glásni zvon
Prepeva dan na dán,
Da vsak po trikrat naj častí
Marijo bi kristján.

J. Z.

Mali godec.

(V francoščini spísala madama Evgenija Foa.)

IV.

Iako tekóč za kočijo, ugledal je Baptist nekaj, kar je pod kočijskim kovčgom viselo. Ker so v klanec šli konji bolj polagoma, prišel je prav blizu in videl je velik iz vrbovih šib spleten jerbas. V tem trenutku je kočija obstala. Baptist je pogledal v jerbas in zapazil v njem spečega psička. Zdajci mu šine v glavo misel: kaj ko bi se on spravil na psičkovo mesto? Ne samo, da bi mu bilo ugodnejše mesto nego na kočijnej stopnici od zadej, tudi bi mu se ne bilo treba bati, da bi ga kdo imel za prosjaka, in bi ga zapodil. Že je hotel svojo misel izvršiti in ubozega psička iz jerbasa vreči, ko se mu vzbudi usmiljenje do uboge zapuščene živalce; saj si lahko deliva mesto s psičkom, brez da bi ga bilo treba preganjati! Jerbas je bil prostoren, globok, in Baptist tako tenek in droben za svoja leta! Njegovo blago srcé mu je dalo spoznati, kako krivična in brezsrčna je bila njegova prva misel, in skrčivši se kolikor mogoče, splazil se je k psičku.

Psiček ne samo da ni nič žalega storil svojemu novemu popotnemu tovarišu, nego videti je bilo, da je še celó vesel te družbe, in kakor da bi imel pamet, stisnivši se kolikor mogoče v stran, začel mu je lizati roki in lice, kakor da bi mu hotel reči: „Dobro došel! že mi je bilo dolgčas samemu.“

Kočija se je zopet spustila v dir in je nesla Baptista preko lepih ravnin, in zdaj sta si prebivalca jerbasa nehala izkazovati prijateljstvo.

„Kako čuden prigodek!“ govoril je ubogi deček sam v sebi, gledajoč v delajoči se dan in v italijanske ravnine takó bogate, takó raznolične, ki so se veličastno razprostirale pred njegovimi očmi.

„Šel sem za tem francoskim gospodom, da mu izročim njegov zlat, da bi ne nesel slabega mnenja o meni s seboj v Pariz; ali namesto tega daje mi gospod vbogajme in me ima za prosjaka, — ali ni to nesreča? Namesto izbrisati slabo imé o meni, ga še le pomnožujem; ker, na zadnje, kaj hočete? da bi njegova visokóst prišedši na Francosko tako-le govorila o meni: Oni mali Baptist, saj veste, oni plavolasi deček, ki se živi z igranjem na gosli in ki ne igra slabo, zagotavljam vam to, no, to vam je zrel pobalinček, tolovajček, hudobnež! Kajti pogledjte, nisem pazil, zmotil sem se in dal sem temu malemu páglavcu cel zlat, in on ga obrži; a ne samo to, on me še celó zasleduje, da bi dobil še jednega od mene. O mati božja, pomočnica! gróza me izpreletava, če pomislim, da bi mogel ta Francoz kaj tacega govoriti o meni. Idite, dirajte konjiči, spustite se v skok, pripeljite me prav daleč; takó daleč me ne pripéljete, da bi se jaz ne mogel opravičiti. Jaz Baptist Lulli, pa tat in prosják! Do Pariza pojdem — če je treba, da gospodu dokažem, kako krivično misli o meni.“

Spanec se ga polasti in mu pretrga njegove misli. Bil je že svetél dan, ko se prebudi. Jerbas, on in pes so bili nepremično mirni; rad bi znal, kako to? Pomolivši glavo iz svojega kotišča, vidi kočijo razpreženo, v kolarno postavljeno, in ne žive duše v obližji.

„Zdaj pa,“ reče, „nič se ne obotavljati, ne dajmo se ustrašiti temu imenitnemu in ponosnemu gospodu, povejmo mu, kar mu gre!“

Storivši svoj sklep, skoči iz jerbasa in se z vso pogumnostjo podá proti vélikej hiši. Tu se pomeša med razbegane in po hodiščih in kuhinjah sem ter tjá dirjajoče ljudi. Kmalu spozna Baptist vojvodovega strežaja, ki mu je bil svetoval, da naj obdrži zlat in mu je bil dal priimek norec.

V.

„Zopet ti tukaj, mali Florenčan?! Odkod si se vzel?“ vpraša Baptista omenjeni strežaj.

„To vas nič ne briga. — Kje je vaš gospod?“ vpraša Baptist, ki se ni dal ustrašiti nejevoljnemu glasu, s katerim ga je strežaj nagovoril.

„Še jedenkrat te vprašam, ali znaš čarati in kot čarovnik letaš po zraku jezdeč metlo, ali potuješ, kakor peklenšček pod zemljó? Kratko, povedi mi, kako si prišel za nami v Turín?“

„Prav takó in po istem potu kakor vi,“ odvrne mu Baptist, posnemajoč strežajevo ošabnost, „a vender s tem razločkom, da ste vi kot strážnik spremeljali kočijo na konji, a jaz sem se vozil s kočijo.“

„Znotraj ali od zunaj? Kakó in kaj govoriš mali Florenčan, povedi!“

„S kočijo, bodi si znotraj ali od zunaj kočije, gospod Francoz, kakor hočete, jaz nisem tako vaje izrazov, da bi se z vami pričkal zaradi besed.“

„Drzen si dosti, to se ti vidi, da bi se vozil znotraj kočije,“ odvrne mu strežaj, kateremu je začela ošabnost pojemati.

„Slednjič, ali mi hočete povedati, kje je vaš gospod?“ resno povpraša Baptist služabnika.

„V prvem nadstropji, v vélikej dvorani na desno; ako bode vprašal po svojem zajutreku, recite mu, da mu ga kmalu prinesem.“

Strežaj, misleč, da je mali Florenčan v milosti pri njegovem gospodu, ni ga zdaj več tikal.

Baptist se strežaju niti zahvalil ni, takó se mu je mudilo, da bi čim hitreje izročil zlat in se potem vrnil v Florenco. Podal se je po stopnicah v prvo nadstropje; skozi odprta vrata je videl Guiškega vojvodo sedeti za mizo, s hrbtom proti vratom obrnena, ko je ravno pisal.

Rahlo in tiho se mu je bližal, dva denarja, zatega in srebrnega v roki držeč; a gredoč se zadene ob stol in vojvoda se ozrè.

„Kdo je tu?“ vpraša vojvoda; potem se zagleda v priprostega dečka, kakor da bi mu bil ta zali obrazek že od poprej znan.

„Jaz sem, mali Baptist Lulli, vaša visokóst,“ reče deček priklonivši se, — „včeraj zvečer ste se gotovo zmotili, ko ste mi dali ta zlati denar, in to noč ste se zopet zmotili, ko ste me imeli za prosjaka in mi vrgli ta srebrni denar; evo, tukaj vam prinesem obá.“

Izreši te besede, položi Baptist denarja, ki sta se v njegovej majhenej roki svetila, na mizo, pri katerej je vojvoda pisal.

„Včeraj zvečer?“ reče vojvoda osupnen ter pazno gleda malega Florenčana. „Včeraj zvečer!... saj sem bil še v Florenci, ne spominjam se“....

„O velika gospoda hitro pozabi vse, kakor mi so pripovedovali moj oče; ali jaz, jaz vas nisem pozabil, visokóst. Tu je vaš denar. A zdaj mi povejte, koliko mi hočete dati!“

„Na mojo čast! ne umejem niti jedne besede od vsega, kar mi pripoveduješ,“ odgovori vojvoda navzkriž položivši nogi in resnobno gledajoč zalo dečkovo postavo; „če te le spoznam“...

„Kaj? vaša milost se ne spominja na včeraj zvečer, pred gostilno „del Santo Spirito“, óni mali goslar... O moje uboge gosli!“ pristavi Baptist globoko vzdihnivši in solza se mu zasveti v lepem modrem očesu.

„Res, je, zdaj sem se spomnil, in kaj hočeš od mene? Kako si do tukaj prišel za menoj?“

„Na katero vprašanje naj odgovorim prej, vaša milost?“

Vojvoda se nasmehne tej natančnosti in reče: „Na prvo!“

„Od vas hočem to, da nič nočem, visokóst, samo to ponavljam, da sem vam hotel nazaj prinesiti vaš zlat, ki ste mi ga včeraj zvečera v Florenci dali, ker mislim, da ste se pač zmotili, in da vaš namen ni bil dati mi toliko denarja za óno ubogo igrico na gosli. Potem sem vam hotel tudi nazaj dati srebrni denar, ki ste mi ga vrgli to noč, v tem, ko se je vaš voz popravljal; imeli ste me za prosjaka, a jaz prosják nisem, jaz le godeim na gosli, da si pošteno zaslužim svoj kruh; ali me umejete visokóst?“

„Na mojo čast, krasno, izvrstno, prekrasno!“ reče vojvoda ter prime mladega umetnika za roko... „a zdaj, ljuba poštena stvarca, povédi mi, kako si prišel do tukaj za menoj?“

„To je bilo jako težavno, vaša milost,“ reče Baptist osrčen po dobrohotnem licu vojvodovem — „to znate, da sem pobravši zlat in spoznavši, da ste se zmotili, šel za vami v obédno dvorano, da bi vam ga bil nazaj dal; ali kaj? vi niste bili več oni mož, kakor v predvežji, vi se za ubozega Baptista niste nič bolj zmenili, nego li za svojega poslednjega strežaja... in meni — izmanjkalo je poguma, nisem se več upal vas ogovoriti, čakal sem, da se mi srénost povrne in videl sem, da se bliža čas odhoda. Vi sédete v voz in konji potegnejo. Ali jaz nisem mogel videti v svojej roki tega denarja, o katerem sem si mislil, da mi ga niste hoteli dati; in — takó sem moral za vami. Spravil sem se na vozno stopnico in sem se ondu tako dolgo dobro držal, dokler se ni voz potrl... Tedaj sem hotel porabiti priliko, da vam izročim denar in se vrnem v Florengo, kjer sem nekaj pustil, kar mi dosti skrbi dela. Ali — približam se kočiji, da bi govoril z vami, ali vi niste pustili, da bi izgovoril, vrgli ste mi bel denar in me imenovali prosjaka. O verujte mi, visokóst, jaz bi bil šel povsod za vami, če tudi do konca sveta, rajši nego da bi bil obdržal ta drugi beli denar — in pa imé prosjaka. Ker pa stopnica ni bila ugoden sedež za mene, pripeljal sem se semkaj v jerbasu vašega psička... To je vse, kar vam znam povedati; če mi hoče vaša milost kaj podariti za mojo majhno igro na gosli, storite, prosim naglo, ker mudí se mi nazaj v Florengo, kjer sem, kakor sem že rekel, nekaj pustil, kar mi veliko skrbi dela.“

„Kaj si pustil, povédi mi, ljubček moj?“

„Oh, svoje gosli visokóst... temu se ni smijati, ker moje gosli, čujte visokóst, so vse moje premoženje, moj zaslužek, moje življenje, in če jih

najdem potrte — grôza me izpreletáva pri tej misli — to bi bilo toliko, kakor če bi si roko zlómil.“

„Ná, tu imaš, da si kupiš druge gosli,“ reče vojvoda Guiški, seže v žep, prinese iz njega nekoliko zlatnikov, katere položi na mizo k onemu denarju, katerega je bil Baptist tjá položil.

„Ali to ne bodo one iste gosli.“

„In kaj, če ne bodo?“

„O veliko, visokóst, veliko...“

„Deček!“

„Vi tega ne umejete, visokóst, ker imate raznovrstnih lepih reči, ki imate kočijo, lepih oblačil, konjev, poslov, vse polno lepih gospodov, ki so vaši prijatelji, ki imate denarja v obilici, in Bog si ga znaj kakšnih stvari še več; če jih jedno ali tudi dve izgubite, gotovo še ne opazite ne. Ali jaz, visokóst,“ pristavi ljubeznjivi deček solznih oči, „jaz na svetu nimam drugzega nego te gosli, te gosli so moj prijatelj, druge gosli ne bi bile drugzega nego gosli; vidite, to je velik razloček.“

„Dobro, tedaj vzemi ta denar in glédi, da zopet najdeš svoje gosli; vzemi no!“

„Vse?“ vpraša Baptist ter gleda čudě se.

„Vse!“ odgovori vojvoda smijoč se.

„O gospod, gospod!“ reče Baptist ganen.

„Zajutrek Vaše milosti je pripravljen,“ reče strežaj, vstopivši v dvorano.

„Vojvoda vstane in otide proti obédnici. Stopivši skozi vrata, obrne se in vidi Baptista, ki še ni bil vzel denarja z mize, kako za njim gleda.

„No, kaj še čakaš?“ vpraša ga; „ali me hočeš še kaj prositi? Govóri!“

„Dà,“ reče Baptist zbravši vso svojo srčnost, „hotel bi — da bi vas nikoli več ne zapustil.“

„In tvoje gosli?“

„Kaj bi! To mi bo pač težko dejalo, ali videč vas, izkušal bom, da jih pozabim.“

„Dobro! Pogovóri se z mojimi ljudmí in pojdi z menoj v Pariz, ako ti je to po volji.“

„Hvala, hvala, visokóst!“ vzklikne Baptist in pohiti poljubit roko, katero mu vojvoda ponudi.

Ni mi treba pripovedovati, da spadajoč k spremstvu vojvodovemu na potovanji Baptist ni bil več zadovoljen niti z vozno stopnico niti s psičkovim jerbasom; hotel je svojega konja, kakor so jih imeli drugi. Ali bali so se, da ne bi znal jezdit, zato je posadil strežaj, s katerim se je bil že poprej seznanil, k sebi zadej na konja, ker je videl, da je deček v milosti pri vojvodi.

Na popotovanji se ni nič posebnega prigodilo. Pogledjmo torej, kako se je malemu Baptistu godilo v Parizu.

VI.

V noči od 17. do 18. oktobra 1647. leta se je peljala kočija s šesterimi konji in z znamenji orleanske rodovine, spremljana od pešcev in svetilcev, po

trgu kraljeve palače. Obračala se je proti vходу palače, kar se zasliši strašen krik iz kočije in kočijaž nategne vâjeti.

„Moj Bog! pâzite, drugače povôzite nekoga,“ oglasí se zeló mlada ženska, pomolivši glavo skozi okno in s prstom kazavši na nekaj črnega, kar je ležalo na tlaku, a zaradi teme ni bilo spoznati. Potem pristávi: „Poglejte vender, kaj je!“

Jeden izmed poslov se približa in pri luči spozná spečega dečka; podréza ga z nogó, in zakriči:

„Vstáni, in pojdi kam dalje ležat, tepče!“

„Moj Bog!“ reče deček z jokajočim glasom, potem takój vstane ter gre pokorno in od mraza tresóč se malo dalje, ter se zopet po tleh stegne.

Ta brezuporna poslušnost takó osornemu povelju, še bolj pa milina srebrojasnega bolestnega glasú ubozega dečka je globoko ganila mlado gospó, katero je bilo po opravi in po grbu na kočiji lahko spoznati, da ni nihče drugi, nego vojvodinja Montpensier, Ana Marija Orleanska, ki je bila znana pod imenom „gospodična,“ hči Gastona, vojvode Orleanskega, in Marije Bourbonske, dédinja rodovine Montpensierske.

„Recíte dečku, da sèm pride,“ reče gospodična. Deček, ki je slišal te besede in pri svetlobi lučnic spoznal mlado zalo postavó princezinje, pritekel je hitro.

„Kdo si in kaj delaš tukaj o tem času?“ vpraša ga gospodična, ganeno mu gledajoča v nežni in plemeniti obraz, ki se je prav malo ujemal z borno obleko, ki je pokrivala telo mladega siromaka.

„Spal sem, gospá!“ odgovori deček.

„Na ulici, ubožček? Ali nimaš svojega dóma?“ povpraša ga zopet vojvodinja.

„Žalibog ne, gospá.“

„Ti nisi Francoz? Od kod si?“

„Iz Florence v Italiji, gospá!“

„Kako si prišel sèm? Kje so tvoji roditelji?“

„Moji roditelji so mi pomrli; a semkaj sem prišel s spremstvom vojvode Guiškega.“

„A kako je to, da vojvoda Guiški pusti svoje ljudi na ulici spati?“

„Tega ni kriv vojvoda Guiški, gospá, nego véliki kuhar, ki mi je vrata pokazal, ker mu sem vse ponve vzel.“

„In zakaj si mu vzel vse ponve?“ reče gospodična, ki se ni mogla smehú zdržati tem priprostim besedam ubozega dečka.

„Da sem si godbo napravil.“

„S ponvami?“

„Moral sem takó, ker družega orodja nisem imel.“

„In ti si godbo napravil s ponvami?“ vpraša drugič radovedno vojvodinja.

„O to se da prav dobro narediti; postavim jih po vrsti, skrbno jih izbravši različne debelosti in velikosti, takó dobim glasove, potem s kladivcem po njih natrkavam.“

„No to je gotovo prava mačja godba,“ reče princezinja smijoč se.

„Tako je dejal tudi véliki kuhar,“ reče deček osramoten, „a tepec ni imel ušes in ni razumel moje godbe. O mojih najlepših, najbolj harmoničnih arijah je dejal, da ne sliši družega nego samo ženketanje ponev.“

„A to še ni vse. Necega dne, bilo je včeraj zjutraj, trdil je celó, da mu jih kvarim... Jeza me prime in v jezi ga imenujem Mido! — Kaj je to, Mida? vpraša me. — Kralj, ki je sovražil godbo in so mu zaradi tega oslovsko ušesa vzrastla, odgovorim mu jaz, in po teh besedah sem moral podvizati se, da sem zbežal, kajti roki mi je hotel odsekati s svojim velikim nožem.“

„To vse umejem,“ reče gospodična, a česar ne umejem, je to, da te je vojvoda Guiški iz Italije pripeljal tu sèm; zakaj in čemu?“

„O to bi vam moral na dolgo in široko pripovedovati gospá, ali mene zebe in preveč sem zaspan, da bi vam mogel povedati vse, kakor bi rad.“

„Morda si tudi preveč lačen,“ pristavi gospodična, ugledavši slabost, ki jo je bilo videti na licu malega Florenčana.

„Danes nisem nič jedel,“ odgovori ubogi deček.

„O siromak!“ reče princezinja in obrnivši se k svojemu strežaju, reče mu: „Peljite tega dečka v palačo, da mu dadé jesti in tudi primerno prenočišče, a jutri naj ga umijejo in preoblečejo ter mi ga naj pripeljejo, kadar bodem zajutrkovala. Idi, deček moj s tem možem,“ reče gospodična in pómigne malemu Florenčanu v znamenje, da mu je dobra in milostiva.

Druzega dne so bili pogovori zaradi ženitve španskega kralja Filipa IV., vdovca, z gospodično Montpensierovo po posredovanji ministra Mazarina, in tako je bil siromak prejšnjega večera zopet popolnoma pozabljen.

Ali po srečnem naključji je prišel med družino in posle gospodičine ter je bil postavljen za kuharskega učenca.

V prihodnjem poglavji bodele čuli, kako se je rešil loncev s svojimi ponvami.

(Konec prihodnjic.)

Dva prosjaka.

Oj otroci, dobri, míli
Prosim, da bi podelili
Krájcar, kruha skórijico,
Sem sírota z ópico.

Oča mi umrl je, mama,
Sem ostal síróta sama,
Po vsem svetu grem okróg
Oča mi je dobri Bog.

Nimam brata ne sestrice,
Tuge polno mi je lice;
Moj prijatelj, družba vsa
Mi žival je — ópica.

Z máno hódí, z máno prósi,
Z máno vse težave nósi;
Síromaka sva obá,
Jaz in moja ópica!

Oj otróci, dobri, míli,
Lačna sva, da Bog se usmíli,
Prosim kruha skórijico
Záse in za ópico.

Martinova bábica.

Minila je zima ter vzpomladanje solnce začelo prigrevati, in kmet je zopet gibal na polji. Tudi pri Martinovih se je vse izpremenilo. Sosedu se k njim zvečer uže niso zbirali okolo péči, ker je bilo izlúščeno vse bučno sème. A sosedov Ivanek nij mogel pozabiti lepih pripovedek, katerih je toliko znala Martinova bábica; zató je še vedno rad k njej zahajal. Védel je, kdaj je najbolj utegnila. To je bilo v mraku, kadar je počívaje zunaj sedéla na pragu. Trudna je bila od starosti, če tudi se uže nij mogla ubijati s težkim delom. Te prilike Ivanek nij zamudil nikoli, in takó je slišal mnogo pripovedek. Nekdaj mu je rekla:

Mirno sta živela sosedu Peter in Jurij, vsak na svojem. Jurij je bil bogat, a ubožni Peter mu nij zavídal imovíne; vedno je delal od jutra do mraka ter v pótu svojega obraza kruha služil. A sosedu sta rada pomagala drug drugemu, kakor zapoveduje krščanska ljubezen. Ali večna modrost izkuša pobožnega človeka. Prišla je težka bolezen in smrt je pobrala Petra, skrbnega očeta in gospodarja svoje družíne. Bridke solze so po njem pretakali otroci in žena. A kaj je zdaj stóril sosed Jurij? K sebi je vzel Petrovo vdovo in otroke, da je zánje skrbel ter obdeloval svojo in Petrovo zemljo. Kadar je največji Petrov sin vrhá dorastel, dal mu je hčer za ženo ter razven Petrovih tudi nekoliko svojih njiv in travnikov.

Vesel je Ivanek bábici obljubil, da hoče tudi on, kadar bode mogel, tak biti, kakeršen je bil Jurij.

Deček Jožko je pticam gnezda razdiral, mladíče neusmiljeno mučil in oči jim iztíkal. Svarila sta ga roditelja in drugi pametni ljudje; a vse je bilo zamán. Tudi tepen je bil; a šiba nij sadú obrodíla. Kadar Jožko odraste, ostane, kakeršen je bil za otročjih nóg. Pretepal se je in družil s poníglaveci in pijanci. A zadéla je božja roka tudi njega. V tepézi je izgubil obé očesi, in to še za mladih lét. Milo je tožil, da je okolo njega vedno vse temno ter od hiše do hiše je prosil kruha. Zdaj se je brídsko spomínal, koliko ptiček je tudi on oslépil; a prepozno je bilo njega késanje. Usmljen deček ga je za palico vodil po svétu, in Jožko je povsod pripovedoval, kakšen je nekda bil, in prosil je otrók, ptičem ne razdirati gnezd ni mučiti jih a ni slepiti.

Ivanku se je zdelo, da ubozega slepca vidi pred sobój, ter obetal je, da bode ptičkam vedno prijatelj.

Miljko je bil sirota brez očeta in brez matere. Uže v njega otročjih letih je Bog obá k sebi poklical na sodbo. Miljko je bil pri tujih ljudéh in vedno je žaloval po roditeljih. Vsako nedeljo po polu dné je nesel cvetlice na grob materi in očetu. Molil ter jokal je na pokopališču. Kadar je navršil deseto leto, mislil je iti v druge kraje služiti. Šibák je bil še res, ali upal je na božjo pomoč. Upóti se zatorej zadnjič na pokopališče, da bi se tamkaj razstál z blazima roditeljema ter potlej odšel nekoliko laže iz tega kraja, kder je njega zibel tekla. Ves v molítev zamišljen otrók nij slišal, da se mu bližata gospod in gospá, ki sta bila iz mésta prišla na kmete. Po molitvi je Miljko hotel oditi iz pokopališča; a tuji gospod ga prijazno po-

vpraša, kdo li je tu pokopan? Kadar mu je Miljko vse povedal, smilil se je gospodu, ki mu je rekel, naj ž njim ide v mesto, kder ga hoče dati učiti, da bode za vrtárja. Miljko je gospodu in gospé roko poljubil od veselja in rad šel ž njima. Gospod ga je res dal svojemu vrtárju, da bi se pri njem izučil, a zapazivši, da je bistre glave, poslal ga je potem v učilnico, kder se je tóli pridno učil, da sta ga oba ljubila gospod in gospá. Kadar je zvršil nižje učilnice, nij se gospod obotárjljal, poslati ga tudi na tuje v visoke šole. Imeniten, velik in učen gospod je bil Miljko napósled, a ni zdaj nij pozabil gomíle svojih rodíteljev. Vsacemu svoj lep spomenik je dal postaviti, in vedno je pómnel, da mu je le molitev pomogla do tolike časti; zato je vselej rad molil ter ostal pobožen do smrti.

Take pripovedke je zuala Martínova bábica. Ivanek jih je poslušal, kakor zamaknen. Prenaglo mu je minila blaga vzpomlad; kajti po letu je le malo kdaj utegnil priti k Martinovim, ker je bilo treba živino goniti na pašo, in tudi bábica je imela tu in tam kakov posel, kóli je bila stara.

Janko Zagoraki.

Z l a t í c a.

Dobro se je imela zlatíca*) v ozkem jarki poleg bistrega potoka. Po tolmunu, zbirajočem se pod mahovíto skalo, veslali so vodni ščipavci in drugi gíbični plovci, vzburkávali in krózili gladko površje zelenkaste, liki kristal čiste tekočine. Nad vodo so plesale in vršele jednodnevničke mej vrbovimi vršiči, umétaven pajek je raztegnil svojo tenko mrežo s smrečice na osamélo brezo okraj potoka. Mej sivimi pečinami so švigale zlate postrve in se poganjale za mušicami; v plitvini pri kraji vodnega žleba pod rušo pa je predremával suh, okoren rak, prežaje na plén. V vodi se je odsevalo zlato solnce in modro nebó. In ko je solnce zatónflo za modre goré, vzplávala je srebrna luna na ponočno nebo in svitle zvezde so zablestéle nad mirno zemljo. Tedaj je luna obsévala mračni gozd ob bregu nad potokom in zlatíca se je zibala v spanji in sánjala sanje. Zjutraj jo je vzdrámil kos, pevajoč vrh tenke smreke svojo svatovsko pesem. Črnokrilemu kosu so se odzivale pénice in druge ptice pevke. In če je veter popihnil po vrhovih visocih jelk, zašeptale so v skrivnostén šópót. Vse to je gledala zlatíca, vse to je poslušala zlatíca, zadovoljna ní bila, srečna ní bila. Želela si je proč, daleč proč v ptuje kraje. A to je prišlo takó. Lastavici, gnezdeči pod slamnatim króvom v sosednjem selu, prileteli ste in prigostoléli jasnega dné nad zeleni gozd in bister potok. Pomenkovali ste se o južnih krajih, o deželah, kjer ní snegá ne mraza, kjer rastó kraljeve palme, govorili ste o morji, o zelenkastem, nepremérnem oceanu, o ladijah plovéčih ondód, o krasnih mestih, pozidanih na obrežjih, o sinjem nebu, razpenjajočem se nad krasno zemljo. To je slišala zlatíca in neugasno hrepenenje vnélo se jej je v srci, vroča želja, da vidi pozémeljski raj. Po dnevi so blóstile njene misli po ptu-

*) Kalužnici (*Caltha palustris*, Sumpf-Dotterblume) pravijo pri nas na Gradáškem (po hribih krog Polhovega Gradca) „zlatíca.“

jini, a po noči je sanjala o belih mestih, prozórnem morji in plavem obnebji. Prosila je potoka, da jo vzame seboj, da jo ponese proč v zaželjene pokrajine. A potok je narásel, zvrtníčil se in vzbúrkal, objel je krasno cvetlico in v kristalnem naročji odplesal ž njo iz domovíne. Rádosti je kipélo zlatíčino srce, z ognjenim očesom je motrila nove kraje, raztezajoče se njive pokraj vode, pisane travnike in bele hiše. In mlin in ropotajoča kolesa in razprševajoča se voda, to je bilo kaj novega, kaj zanimivega za nevedno zlatíco. To se zna, da padec preko skale jo je nekoliko pretresel in takrat se je spómuila mirne domačije. Obstala je nekaj časa v globéli, zasúknila se in odplula. Na travniku pred mlinom so se igrali mlinarjevi otroci. Zagledavši zlatíco, priskočili so na breg in jo povprašali, kam da se vozi. „Od nas proč, od nas proč, kaj ne?“ vpili so za njo, ali zlatíca jim ní utegnila odgovarjati, namignila jim je in odplula. Mej žitom, klaséčim se na ravnem polji, smukala je prepelica in ogovarjala našo popotnico: „Kam pa ti, kam pa ti?“ „V ptujino, pojdi z mano,“ odgovorila je zlatíca. „Le pojdi ti, le pojdi ti!“ rekla je prepelica in je izginila v zibajočem se žitu.

Jélo se je mračiti. Zlatíca je sklenila prenočiti in ne potovati v nóci. A vso noč ní mogla zatísniti očesa. Rak, kobacaje po vodi za živežem, stisnil jo je za steblo nekoliko kráti s svojimi kleščami in jo potegnil na dno; nu viděč, da to ní ustvarjeno za njegov želodec, spustil jo je na višek. Zlatíci je gróze zakoprnelo srce, kadar koli jo je dobil rak v oblást, in vzpenšej se na vrh, stožilo se jej je po domovini. Šópót grmovja in ubijanje valčkov po pesku, vse se jej je zdelo ptuje in solza kesanja in otožnosti jej je orosíla zlato lice.

Zdanílo se je in zlatíci se je ohrábrilo srce. In plavala je zopet naprej daleč naprej, urno naprej. Potok je naraščal, hitel in slednjič izlil se v reko. Njo je zaneslo na kraj reke; tu se je odpočivala in zrla krog sebe. Široka reka se jej je zdela kakor morje, in trg ob reki, mislila je, da je veliko obmorsko mesto. A prišla sta po cesti dečka in se pogovarjala. Pravil je starejši mlajšemu o morji in o velicih mestih, kakor so njemu pripovedovali oče, in dostavil je, da je morje še daleč in daleč. „Motila sem se,“ zamrmrala je zlatíca, „do morja je toraj še dolg pot.“ In odvézla se je z reko. Prišla je do mesta in tu se jej je shotelo pogovoriti se malo in poiskati si družčine, kakor se pač godi človeku, potujočemu po ptujem. Z vodo so plavale barčice, katere so spustili otroci na reko. Po njih se je ozírala in klicala jih k sebi. A niso se zmenile zanj, ponosno so plavale dalje. Pri bregu na suhem so rasle in cvetele zlatíce, njene sestríce. Ko jih je opazila naša potovalka, razveselila se je. „Moje sestríce!“ klicala jim je naproti, priklímávala z glavico in jih pozdravljala. Ali njene sestre so se ozírale v stran, nekatere je še pogledati niso hotele, druge so nabirale svoje lice v prezíraven posméh in jej odgovarjale porogljivo: „Le pojdi od nas, ti okorna hribovka, me te ne maramo. Zlatíci se je storilo hudó. Na mostnej ogradi je slonel človek z upadlim licem ter je žalostno zrl na vódo, pretakajočo se po širokej strugi. „Náme gleda!“ menila je zlatíca in nekoliko potolažena plula dalje. Vedela ní, da ne zrě nánjo, temveč da misli na svojo revščino, na stradajoče otročiče in na to, kako bi si opomogel. A plula je dalje in slednjič priplula z reko vred v široko morje. In gledala se je v morji, gledala nebó, odseva-

joče se v lahni valčkih, zlato solnce in krasna mesta in visoke goré. Radosti jej je bilo srce. A veter je jel zapihávati nad morjem in šumel je po drevji, rastočem kraj vode. „Ne veselí se preveč!“ šopotal je. Nu zlatica ni ga slušala, v eno mér se je radovala. Kar zabobní vihar. Vrhovi dreves se pripognejo, veje zastóčejo, morje se vznemíri, valovi se vzbúrkajo, vzvišavajo se in znižavajo. Vihar tuli, nebó se potemní, strašna plôha se vlije. Po ladijah frfotajo vesla, jadra pókajo, mornarji vzdihujejo in prosé Bogá rešitve. Razburjeni element hoče pokončati vse, kar se giblje in živi po morji. Zlatíco so valovi zagnali daleč na morje. Zdaj jej srce trepeče gróze in strahú; poginjajoča misli na svoj dom, na ozek jarek mej pogorjem.

Nebó se zjasní, morje se umíri, veter potihne. Na ladijinem krovu leži zlatíca in pojéma. Kapitán hodi po vrhu ladije in se s temnim očesom ozira na okoli. Zagleda zlatíco, pobere jo in pritisne na ustna. „Bodi mi zdrava, zala cvetíca! Ob pogorskem potoci si najbrž živela, rasla mirno in veselo. Narasla je voda in te odnesla. Bodi mi zdrava, vesel sem te in žalosten. Spominjam se svoje domovine, kjer sem veselo preživel mlada leta. Da me ni hrepenenje po sreči in bogastvu gnalo v ptujino, lahko bi zdaj živel tam v krogu svojih domačih in moje truplo bi počivalo na domačem pokopališči. Oj zadovoljnosti prava sreča! zakaj sem te zapustil, v zavičaji si ti za mene domá. Tebe cvetlica, prinesla je voda, a mene so prinesle slepe želje na prostrano morje. In bolje bi bilo za obá, ako bi zdaj bivala v tihotnem domačem pristanišči. Takó je govoril mož in iz mračnega očesa se mu je utrnila solza in kanila na nesrečno zlatíco. A ta se je zganíla in — brez življenja je obtičala v pomorščakovih rokáh.

Jos. Gradčian.

Potres v Zagrebu.

Bilo je dné 9. novembra pretečenega leta, da je Zagreb, glavno mesto nam sosednje dežele Hrvatske, zadela grozovita nesreča. Ob pólu 8. uri zjutraj se je zemlja potresla takó silno, da je bil ves Zagreb v jednej sekundi v tacem prahú, da drug družega na ulici skoraj videl ni. Ako bi bil potres samo jedno sekundo še dalje trajal, bilo bi prelepo mesto Zagreb dandanes v razvalinah in na tisoče ljudi bi bilo pokopanih pod razvalinami. Koliko strahú so prebili ubogi Zagrebčani, tega popisati ni mogoče. A da bode te saj nekoliko pojma imeli o zagrebškem potresu, o katerem se je že mnogo pisalo in govorilo in ker vam sem tudi v 1. „Vrtčevem“ številu obljubil, da vam obširneje povem o tej grozovitej nesreči, naj vam torej priobčim list, ki ga sem prejel od svojega brata, ki mi živi v Zagrebu. List se glási ovako:

„Predragi brate!

Vrtorek dné 9. novembra zjutraj o pólu osmih mislil sem si, da ti nikoli več ne bodem pisal v svojem življenji. Vse, karkoli sem do sih dob čital o mestih Lizboni, Pompejih in Herkulanu, mislil sem, da je pri teh popisih tudi mnogo domišljije (fantazije); ali omenjenega dné sem se prepričal, da ni tu

prav nič fantazije, ter se grôza, katera pri tacih nesrečah nastane, niti popisati ne more.

Bil je ravno čas, da bi bili šli otroci v šolo, ali sreča, da še niso bili na ulici, kar najedenkrat izpod zemlje takó strašno zagrmi, da bi bili skoraj vsi omedleli; téma je nastala po vsem Zagrebu, hiše so se majale, a po sobah so padale omare, mize, stoli, ure, podobe — vse, kar je kdo imel premakljivega po hiši padlo mu je na tla. Zunaj je strašno bobnelo in žvižgalo, zidovje je pokalo, opeke so letele s streh in dimniki so se podirali. Vsa ta grôza je trajala do 30 sekund. Pri meni se, hvala Bogu, ni nobena nesreča zgodila, jaz namreč stanujem v prizémnem stanovanji. Jedinó, kar se je v mojej sobi zgodilo, je to, da se je omara za knjige odprla, in knjige so popadale iz nje, a na pisatkeji mizi so se nekatere stvari prebrnile. Vsa soba in vsa hiša se je pa tako zavrtela, da sem bil kar omamljen, ter sem na pol oblečen (ravno sem se umival) skočil ven na dvorišče, kjer je bilo še mnogo strašnejših prizorov. Vsa hiša se je nekolikokrat na nas nagnila, mislil sem si, da nas bode vsak čas zasula. Otroci so se me držali in vpili: „Oče, oh oče, pomagaj!“ — Dragi brate! niti najmanje ne pretirujem, ako pravim, da je bilo to jutro prav natanko podobno sodnjemu dnevú. Zrak temán in strašán; vse se je okolo nas vrtelo; otroci, starši, možjé in žene so si lasé pulili in vpili, da je bilo grôza in strah. Vse ulice so bile na debelo zasute z opekami in ruševino od razpadlih dimnikov; ljudjé so bežali na vse strani — a jaz, nu kam li naj jaz bežim! Mislil sem si: „Pred Taboj Vsemogočni naj bežim!? Kam li? Vsaj si vendar posod s svojo vsemogočno roko, in ako je tvoja sveta volja, da nas pokončáš, nu potlej stori to hitro z nami; samo to te prosim, da odvrneš od nas ta grozoviti strah!“ — Takó sem si mislil, predragi brate, ter sem se popolnem vdal v voljo božjo.

A kaj bi ti dalje pripovedoval o tem grozovitem jutru, ki se popisati ne dá; pridi semkaj ter gledaj in se čudi! Prekrasne cerkve sv. Stepana ni več, isto tako cerkve sv. Katarine in drugih. Šole so zaprte, cerkve zaprte, vse zabave so nehale, ljudjé stanujejo zunaj na Zrinjskem in Jelačičevem trgu v šotorih — vse se popravlja in predeluje. Koliko škode je napravil potres v Zagrebu, to se zdaj še preračuniti ne more.

Včeraj (13. novembra) je bila slovesna sv. maša na Jelačičevem trgu — služil jo je sam kardinal. Vsi smo se jokali, vse je bilo do solz ganeno, ko se je kardinal vzdignil na stol in zbranemu ljudstvu podelil sv. apostolski blagoslov. Vse je padlo na kolena in prosilo Bogá, da bi očuval Zagreb kake nadaljne, znabiti še večje nesreče. Po maši se je pokazalo prvič v 5. dneh solnce. Bog daj, da bi se nam nikoli več ne skrilo!

Toliko za danes. V naglici te prisrčno pozdravlja tvoj brat

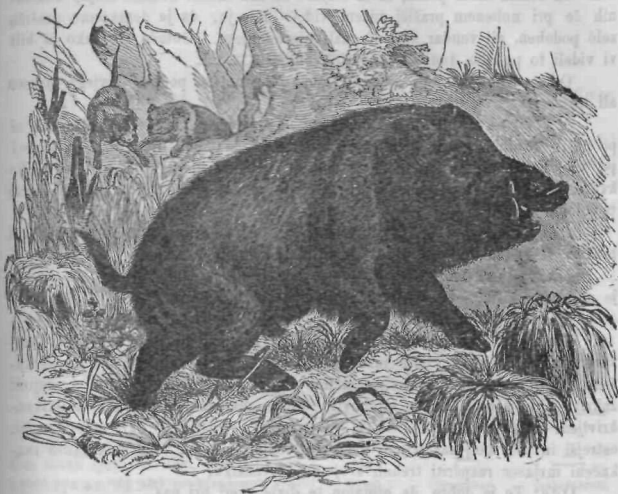
Ljudevit.“

Iz tega lista otroci lahko razvidite, koliko strahú so prebili ubogi Zagrebčani dné 9. novembra 1880. leta, kateri dan jim ostane ves čas njihovega življenja v živem spominu. — A ti preljuba mladina, moli rada Bogá, uči se pridno, bodi bogoljubna, poštena in pobožna ter vedno pripravljena, da moreš položiti Bogú račun o svojih delih in o svojem življenji, kajti vedno smo v rokah božjih, danes zdravi in veseli, a jutri znabiti že na ónem svetu.

I. Tomšič.

Prirodopisno - natoroznansko polje.

Divji prasec ali mrjasec.

Matijček iz šole domov prišedši, položi knjige na odločeno jim mesto, potem stopi k očetu in jim začne pripovedovati tako-le: „Oče! danes smo imeli v šoli prav veselo in prijetno uro; gosp. učitelj so nam pokazali veliko podobo, na katerej je bila naslikana žival, katerej smo se malo ne vsi smijali; posebno sosedov Jurijček se je smijal takó, da se ni mogel ustaviti in gosp. učitelj so ga morali zaradi mirú v kot k péči postaviti, kjer je moral celo uro stojé poslušati.“

Oče: Rad bi znal, kakšna žival je bila to, da ste se jej toliko smijali.

Matijček. Poslušajte, naj vam povem. Gosp. učitelj pridejo v učilnico in prinesó pod pazduho velik, skupaj zvit papir. Nekateri smo takój uganili, da nam bodo denes pokazali kako podobo, ker vselej, kadar koli prinesó tak papir pod pazduho, precej vemo, da je kaka podoba, katero nam potlej razlagajo. In zadeli smo jo; precej po molitvi, razvijó gosp. učitelj óni papir in ga razobésijo na šolsko tablo; podoba je bila tako velika, da je malo ne vso tablo prekrila. Ko se gosp. učitelj umaknejo v stran, da smo podobo lahko vsi videli, zavpili so nekateri otroci iz vsega grla: „Hà, hà, prasec! prasec!“ in zdajci nastane tak smeh, da so imeli gosp. učitelj dosti opraviti, predno so mir naredili; posebno sosedov Jurijček jim je nagajal, ker se je takó smijal, da se ni mogel poprej ustaviti, dokler ga niso v kot pognali.

Oče: I nu, jaz pač ne umejem, čimu ste se smijali, ako vam so gosp učitelj pokazali podobo prasca, katerega vsak dan vidite lahko doma.

Matijček: Dà oče, ali to ni bil navadni prasec, kakeršne imamo doma, tacega prašiča tudi vi še niste videli nikoli. Bil je velik, da ga je bila vsa šolska tabla polna, in iz čeljust so mu moléli strašni zobjé, kakeršnih še pri nobenem prašiči nisem videl. Res je, da je domačemu prašiču zeló podoben, ali vendar se zeló razlikuje od njega. Gotovo oče, ako bi bili vi videli to podobo, tudi vi bi se bili smijali.

Oče: Aha, zdaj pa že vem; pokazali vam so podobo divjega prasca ali mrjasca.

Matijček: Uganili ste oče; kaj ne, to je čudna žival, kakeršnih ni po naših krajih? Gosp. učitelj so nam rekli, da je bil divji mrjasec poprej po vsej Evropi razširjen, ker pa dela po gozdih in po polji ljudem veliko kvare, zató so ga povsod hudo preganjali in po mnogih krajih so ga že skoraj popolnem zatrli.

Oče: Bral sem, da se divji mrjasci, od katerih izvirajo naši domači prašiči, še vedno dobé po Rusovskem, Poljskem in Ogrskem.

Matijček: Tudi nam so gosp. učitelj to povedali, a rekli so, da jih je največ v Aziji, severnej Afriki, posebno pa v Egiptu.

Oče: Kaj vam so pa še družega povedali o divjem mrjasci.

Matijček: Rekli so, da je divji mrjasec jako močna zvér in zeló nevaren, ako ga človek s čim razdraži, posebno če ga rani. Razdražen se zažene kakor besen na človeka, zamahne z glavo in ga skuša raniti s svojimi zakrivljenimi zobmi, ki so strahovito orožje divjega mrjasca. Ti veliki zakrivljeni zobjé se imenujejo okla. V spodnej čeljusti ste okli mnogo večji, ostrejši in tudi bolj zakrivljeni nego v gorenjej; s tema zobovoma skuša razkačeni mrjasec razpóriti trebuh svojemu sovražniku.

Oče: To je dobro, da nimamo te divje zverí pri nas.

Matijček: Živé le po močvirnatih gozdih ali barjih, koder si iščejo gob, korenin, črvov, in družega mrčesa v živež ali hrano; a jeseni pobirajo želod, žir, lešnjake, kostanj in lesníke ter žró vse, kakor naši domači prasci. Po noči gredó tudi na obdelano polje ter napravijo ondu veliko kvare, ker ne samo da mnogo požró in pohlastajo, nego še več poteptajo.

Oče: Divji mrjasec je tudi neznansko uren, skozi največjo goščavo dere tako hitro, kakor nobena druga žival in ravno tako tudi dobro plava.

Matijček: A to je čudno, da tako velika žival, kakor je mrjasec, prav slabo vidi.

Oče: To je, da slabo vidi, ali jako tenko sliši in dobro voha.

Matijček: Gosp. učitelj so nam rekli, da ima v oklu tako silno moč, da človeku, ako ga šavsne v stegno, prereže mesó do kostí; ako ga zadene v trebuh, rezpóri ga, da čreva vèn udarijo in še celó konju lahko trebuh raztrga.

Oče: Vidim, da si si mnogo zapomnil, kar si slišal v šoli in to me zeló veseli, ker vidim da si priden in poslušen.

Matijček: Rekli so tudi gosp. učitelj, da mesó divjega mrjasca ljudjé rajše jedó nego li od domačega prašiča, a to zaradi tega, ker diši po divjačini in je sploh prav tečno in okusno, sosebnó od mladih mrjascev.

Oče: Vse to je res, ali vendar so mu ljubši naši domači prašiči, katerim se naredi pod kožo debela slanina (špeh), ki se izcvrè in rabi v mast.

Mati. In turšični žganci, z mastjó dobro politi, so izvrstna jed, in ravno danes jih boste imeli.

— 6.

Razne stvari.

Drobtine.

Opomin.

(Po Goethe-ju.)

Srečo čes drugód iskati,
Čuj saj ona išče te;
Uči se, ž njo prav ravnati
Saj pri tebi vedno je.

Pouki in resnice.

Siromaštvo ni sramota.
Pokorščina je kinč otrokom.
Previdnost ni še nikomur škodovala,
Mladina se uči, starost se časti,
Hudobnež se boji svoje sence.
Vse posvetno mine.
Posojilo skrbi dela.
Hitéti ni dobro.
Plemenit človek se ne maščuje.

(Prebivalstvo.) Po najnovejšem štetju ljudi 31. dec. 1880. l. ima Ljubljana 24.940 prebivalcev; Celovec jih ima 17.000, Gorica 19.438, Zagreb 30.000, Maribor 16.024, Celje 5170, Idrija 4179, Kamnik 1800, Ljutomer 1200.

Kratkočasnice.

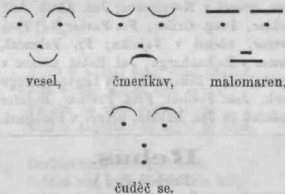
* „Mati, zakaj ne načnete óne debele slanine (špeha), ki visi gori pod streho?“ — „Le počakaj, ljuba hčerka, načnemo jo, kadar pride dolgi dan.“ Te besede je slišal sosed, in ko nečega dne ni bilo matere domá, uporabi to priložnost, ter pride v hišo k hčerki in jej reče: „Dober dan! Kje je óna slanina, ki mi jo je mati pustila?“ — „A kdo ste vi?“ vpraša hčerka. — „Jaz sem dolgi dan,“ odgovori sosed. — „A to ste vi! Nu potlej se popnite tjá gori na podstrešje

in jo vzemite,“ odgovori nepremišljena hčerka.

* Nek trgovec je napravil v svoje prodajalnici razprodajo ter je prilépil na vrata vélik list papirja, na katerem je bilo zapisano, da se tú prodaje blagó po istej ceni, kolikor je on dal zanj. „Za božjo voljo, kako je to mogoče,“ reče mu sosed, „saj vi za to blagó niti niste novčica dali.“

(Stavčeva kratkočasnica.)

Nek stavec si je za kratek čas prav dobro sestavil iz naslednjih pik in črtic naslednje človeške obraze:

Uganke.

- 1) Druge oblačí, a samo golo okrog hodi; kaj je to?
- 2) Zijá, pa jezika nima; kdo je to?
- 3) Kaj imaš na desnej roki, kadar greš v šolo?
- 4) Bele kokoške izpod strehe gledajo, pa so vender mokre. Kaj je to?
- 5) Verige, čeverige, same so se skovale, same so se razkovale.
- 6) Na kamenu leleče: lele meni do Bogá, vse polje sem pozobal, pa se še nisem nazobal; kaj je to?

(Odgonetke uganek v prihodnjem listu.)

Rešitev rebusa v 2. „Vrtčevem“ številu.

*Dež za solncem mora biti, za veseljem
žalost priti.*

Prav so ga rešili: Gg. Jos. Cesar in Makso Armic v Ljubljani; Ivan Tosti, tehničar v Trstu; Fr. Čokelj v Trstu; Fr. Kraut v Bistrici nad Pliberkom; Jos. Rádež, diurnist in Fr. Hladnik, zapisnikar v Logatcu; Iv. Grebenec, uč. v Svetini; M. Katalan v Trstu; L. Ahačič v Trzinu; Fr. Zega, J. Barle, Tone Miše, Bine Rozina, Lojze Dido, Gustav Weibl, Fr. Praunseis, Edi Wohinc, Tone Krese, Ant. Pezdirec, Mart. Kerin, Jos. Knez, Fr. Penca, Fr. Guštin, Jan. Lavrič, Ig. Sitar, Ant. Bojanec, Jos. Žagar, Iv. Bobek, Iv. Zorko, H. Bojanec, Fr. Klinc, Jos. Rems, Jos. Petrič, Fran. Poček, Jan. Pezdirec, Iv. Nemanic, Iv. Ivancic, Matej Germ, Jos. Germ, Miko Požek in Ant. Zorec, dijaki v Novomestu; Maks Konečnik, dijak v Gorici; Rud. Horvat, Ant. Antončič in Jos. Gradec, dijaki v Ljubljani; Maks Jeglič, učenec v Gorici; Jože Oset, Jože Križanc, Mih. Solar, Jož. Žveglar in Pet. Čavž, učenci v Št. Jurji na juž. železnici; Matevž Trepel, Alojz in Ant. Spendé, učenci v Gornjemgradu; Feliks Kovačič, učenec v Gorici; Jož. in Alojz Vindišar, in Karl Ogorevc, učenci v Novomestu; Jos. Ahtik, Ant. Dokler, Drag. Grilec, Fr. Pavšar in Tom. Vrečar, učenci v Vojniku; Fr. Valenčak, učenec v Rajhenburgu; Jul. Robič, učenec v Lembahu; Iv. Rihar, učenec v Logatcu; Hugo Turk, Jan. Foederl, Frid. Pretnar, Božidar Vodusek in Jan. Robida, učenci v Ljubljani.

Matilda Sebenicher, gospá na Rakeku; Alb. Treven, gospá v Idriji; Jera Pirc in Marija Eržen, gospodični v Idriji, Sofija Pirc, učiteljica v Trzinu; Rozalija Golavšek, kmetska hči v Grizah; Minica Sajovic, učenka v Kranji; Terezija Kupnik, učenka v Vojniku; Mica Potočnik, učenka v Sori; Ana Branke, učenka v Ljubljani; Aleksandra Potré, učenka v Rajhenburgu; Franjo Rihar, učenka v Logatcu.

Gosp. F. S. pri Sv. B.: Vaša povest „Boljša dežela“ ne uga našemu listu, ker je bila užé Bog si ga znoj, kolikokrat natisnena. V Kristofa Šmida „Sto malih pripovedek“ jo najdete na strani 141. Žalostno, da nekateri tako malo slovenske knjige čitajo! — S: M. v G. in drugim: Rebusov smo dobili precejšno število; kar se bo dalo opiliti, radi bomo priobčili s časoma, a to se zna, da kar je boljšega blaga, pride poprej na vrsto. — J. K. v B.: Vaša pesen „Zlato jabolko“ nij še ugodna za natis in se tudi ne dá opiliti, ker ima premalo dobrega zrna v sebi. — J. M.-n, v Lj.: Vaše národno blagó pride časoma na vrsto, vse na-jedenkrat nam nij mogoče. — L. K. v Č.: Na Vas nismo pozabili, vedno Vas imamo pred očmi; ali žalibog, tako smo obloženi z delom, da ne moremo vsem ustreči. Vaše „Rozike“ priobčiti ne moremo; o tej zadevi bi bili radi z Vami ustmeno govorili, a Vas ni bilo k nam, kakor ste nam bili obljubili. Druga Vaša povest, ki smo jo ravno dobili, pride na vrsto. Srečen pozdrav! — Jos. L. v G.: Le večkrat kaj, vse pride na vrsto; v današnjem listu ni bilo mogoče. Srečen pozdrav od vseh Vaših prijateljev! —

Rebus.

(Priobčil F. J.)

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Prošnja.

Vse óne čast. gg. stare naše naročnike, ki so 1. in 2. „Vrtčevo“ števílo užé prejeli, pa nam niso še náročnino poslali, a tudi „Vrtca“ nam niso vrnili, prosimo najúljudnejše, da nam náročnino skoraj pošljete, da bomo znali pri čem da smo; a nam je tudi nemogoče redno list izdajati, ako nam náročnina tako neredno dohaja.

Vse óne čast. gg. naročnike, ki našega lista ne dobé o pravem času, prosimo, da nam to takóž obznani, da se bomo znali pritožiti na dotično pošto.

Uredništvo „Vrtčevo.“

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčevo“, mestni trg, števí. 9 v Ljubljani (Laibach).

Izdatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač (Eger) v Ljubljani.